

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULU XLVII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

0 seriă garsonădă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

Nr. 128.

Mercuri 25 Iulie (6 Augustu)

1884.

Brașovă în 24 Iulie (5 Augustu).

„De noi, învățătorii români, mi se pare că toți și-au uitat” — exclamă plin de întristare un pedagog delat marginea cealaltă a Ardélului într-o scrisore, ce ni-o adresază.

Cuvintele lui ni-au pusă pe gânduri.

Dacă ar fi în adevăr așa, dacă noi am fi uitat de învățătorii noștri populari, atunci ar urma că am fi uitat și de școlile noastre și dacă nu ne interesăm de școlă, nu ne interesăm nici de limba și cultura, nici de naționalitatea noastră românească. Acesta nu-o putem admite. Nu declarăm noi ore în toate adunările noastre, nu asigurăm noi zilnic în foile noastre, că luptăm pentru limbă și naționalitate? Ei bine dacă este așa atunci nu-i cu puțină se fi dat cu totul uitării pe învățătorii noștri, cari stăruiesc și muncesc neconținut pentru apărarea și conservarea acelu scump tesaur al poporului nostru.

Dér pe când constatăm acesta nu se poate să nu recunoscem că deși n'am uitat de totu de învățătorii noștri, totuși ne îngrijim prea puțin de sôrtea lor. Suntem dedată a cere dela ei diligență neînfrântă, abnegare de sine exemplară, împlinire consciențioasă a datorielor lor. Ce le dăm însă noi în schimb, ore ne împlinim și noi datoria ce-o avem cătră ei?

Aceiaș învățătoru adaugă în scrisorea sa: „Nouă nu ne ajută Episcopulu nici consistorulu cu nimica, numai câtu ne dau aspre porunci prin circulare; nouă nu ne ajută vicarul, nu protopopulu, nu preotulu; suntem părăsiți de toți și lăsați în voia sorții, care nu ne e mai niciodată amică.”

Parcă aușim pe unii și alții dicându: dér nu facem noi destul pentru învățător, cine poate pretinde mai multu dela un popor ca alu nostru, care are a se lupta cu atâtea lipsuri?

Acestora le răspundem: Cerem cu toate acestea mai multu, nu suntem mulțumiți cu ceea ce se face pentru învățătorii noștri, pentru acești purtători ai culturii noastre naționale. Este adevărat, că nu ne ocupăm cu destulă serioșitate de sôrtea lor.

Vedurăm de curându o aparițiune din cele mai triste în Sătmaru. Mai mulți învățătorii români sunt seduși a cere premii dela societatea de maghiarisare din acelu județ și nimenea dintre superiorii lor nu le are nici cea mai mică grijă. Putem să-vă vândă și sufletulu diavolului și nimeni nu s'ar fi mișcat spre a-i scapa din ghearale lui. Episcopulu, consistoriulu, preoții din comune, c'unu cuvântu toți cei chiamați a păzi școlile noastre și a ocroti pe învățătorii noștri priveau nemișcați la acelu spectaculu degrațătoru.

Acum ni se relatează alte neajunsuri încă și mai mari din județulu Selagiului, érași unu postu expus alu limbei românești. Cea mai mare parte dintre preoții de acolo, ni se spune, nu se au bine cu învățătorii, ba unii mergu așa de parte încatu prigonesc pe bieții dascăli ca și cându le-ar fi făcutu cine scie ce réu mare.

Tristă veste acesta. Am dorii mai bine se nu fie adevărată. Ce vafi din școlile noastre și din învățământulu nostru popularu, dacă preoții,

directorii lor, voru tracta pe învățătorii cu ură și cu dispreț și dacă, în locu de a-i sprijini în împlinirea greii lor chiemări, ar pretinde dela ei, ca să se facă sclavii poftelor sântielor lor? Preotulu acela, care tractază pe învățătoru ca pe o ființă inferiără, care depinde dela grația lui, dovedesce că nici datoria sa de preot nu și-o cunoșce, nici cultură nu are ca să înțelegă ce mare păcatu comite printr-o asemenea atitudine. Alta e, negreșitu, dacă purtarea învățătorului este de așa, încatu să provoce mânia séu disprețulu superiorului séu, dér și în asemenea casuri cu moderațiune și cu blândețe se potă ajunge mai multu decâtu cu prea mare asprime ori chiar cu crușime.

Ne place a crede, că sunt rare casurile, în cari preotulu se-și uite așa de multu de sânta lui misiune, încatu se fie în stare a prigoni pe bietulu învățătoru, pentru că nu jócă în toate cum îi cântă elu. Neajunsurile, ce se nasc în raporturile preotului cu învățătorulu, credem că isvoresc toate din trista împrejurare, că învățătorulu trebuie se facă în cele mai multe comune totodată și serviciulu de cantor.

Nu mai trebuie se-o spunem câtu de multu pierde învățătorulu din veda sa împlinindu și funcțiunea de cantor, atatu față de preot câtu și față de popor.

Ar fi timpul ca să ne gândim la unele îmbunătățiri, ce se pot face cel puțin în comunele mai bine situate și cea mai de căpeteniă și mai urgentă, după noi, ar fi, ca să despărțim pe cantor de învățător și se-i ușurăm astfel acestui din urmă sarcina misiunii sale.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.”)

Pesta, 5 Augustu. — La 12 Augustu se va inspecta noua gară centrală a căii ferate ungare de stat de stat cătră comisia tehnică-politienescă.

Versailles, 5 Augustu. — Congresulu a primitu regulamentul adunării naționale din anul 1871, după care Ferry suinguse la tribună voi să depună proiectulu de revisuire a constituțiunii- Andrieux și alți mai mulți protestară. Andrieux de asemenea se sui la tribună. Președintele l'a amenințat și întrerupse ședința din cauza agitațiunii ce domnea.

Toulon, 5 Augustu. — De alaltaeri dimineță până eri dimineță au murit 4, ér în Marsilia 16 persoane de coleră.

CRONICA DILEI.

V.-Protopopulu gr. cat. alu tract. Dergei ne trimite o adresă, prin care, în numele clerului și poporului din tractulu Dergei exprimă „cea mai ferbinte mulțămită” cătră E. S. Mitropolitulu Dr. I. Vancea, pentru înființarea și deschiderea Seminarului pentru tinerimea studiósă din Blașu. Uréză viață lângă mitropolitulu.

Ni se scrie din Secalaia, că economulu Iosif Sieu i s'a întâmplat o mare nenorocire. Ca omu muncitoru isbutise a avé și elu la bêtânețe o moșioră, éra gazdă bună în sattu. Sâmbétă nóptea în 26 Iulie, fulgerulu i-a distrus totu: casa, șura, grajdulu, cerealele, vaca și vițelulu. Abia și-a pututu scapa copilulu de 12 ani, puținel málaiu și unu cașu. De trei ori l'au scos cu puterea ómenii din casă, căci nenorocitul voia să arđă și elu. Paguba trece peste 700fl. Sërmanulu omu a ajuns la sapă de lemn, căci nu-și asigurase nici bucatele, nici cășcióra.

D. Nic. N. Ciurcu ne face cunoscutu, că dela 16 Iuliu st. n. a începutu a funcționa ca agentu de schimb pe lângă bursa din Bucuresci.

În Lipova se va aranja la 10 Augustu în scopu filantropicu o petrecere de véră. Prețulu intrării e 1 fl., de persoană. Începutulu la 6 ore după améđi.

Ministrulu reg. ung. de culte și instrucțiune publică, pe basa § 70 alu articulu de lege XXX din 1884 și la rugarea motivată a Superintendenței de confesiunea augustană din Ardealu a încuviințat, ca candidații de profesură pentru școlile medii din Superintendența de conf. aug. din Ardealu, în cei de cece ani ce voru urma după punerea în pracsă a legii amintite, adecă dela 1883/4 încă de 10 ani, pelângă observarea §§-loru 63, punctulu 3, și 65 punctu, se potă pune esamenulu de calificațiune în limba germană înainte comisiunilor esaminatóre ale statului.

Orașulu Clusiu are de gându, să ridice unu monumentu regelui Mateiu alu Ungariei. Comitetul instituit a statorit unu programu pentru lucrările sale și l'a așternut consiliulu municipalu, să-lu esamineze și să-lu apróbe. — Unde Români au fostu insultați, se ridică monumentu unui Român!

Cu privire la serbarea centenarului lui Horia, ce se pregătesce în Bucuresci, am amintit, că Bukaresti Hirado dase scirea, că guvernulu și națiunea română se abțin dela aranjarea serbării, și că în cercurile românesce vrednice de stimă, această serbare e des-aprobată. „Ellenzek” adaugă la acestea: „Noi nici decum nu ne îndoim de adevărulu desmintirii ce o face țiarulu maghiarulu din Bucuresci, dar ne-ar fi plăcutu să se facă această desmintire în fôea oficială română. Atunci am fi pe deplin liniștiți.”

Din Borgo se scrie, că pe muntele Ciolera pășcea unu omu cu fiu séu oile. Acum suntu vre-o nouă zile, i-a apucat unu vifor cu zăpadă și băiatulu a înghețat de frig, fiindu și subțire îmbrăcatu — ca în luna lui Iulie. A înghețat în Iulie!...

Pregătirile pentru primirea M. S. Impératului la Arad se facu de unu comitetu de douzeci și doi de inși, în frunte cu Salacz, căpitanu alu orașului.

La unu tribunalu ungurescu din provinciă a fostu o persoană acusată pentru neplata unei polițe de 350 fl. Tribunalulu n'a decisu, ca acusatulu să plătescă polița, pentru că vice-președintele era socorul acusatului, referentulu tatálu acusatului, votantulu girantulu din poliță și grefierulu (secretarul) chiar acusatulu.

Mâne, Miercuri, contele Eugen Zichy va pleca la Belgrad, să invite pe regele Milan la esopițiunea din anul viitoru dela Budapesta și să îngrijescă de obiectele, ce se voru aduce din Serbia în capitala Ungariei, pentru despărțământulu orientálu din esopițiune.

Eri a plecatu din Viena o deputațiune croată și reuniunea de cântări croată „Colo” la Praga, pentru a lua parte la serbarea de înfrățire a poporului cehicu. La gară au fostu primiți Croații de mai multe deputațiuni trimise de felurite reuniuni croate din Viena. Altu scopu, pe lângă înfrățire, mai este și vederea momentuosităților capitalei cehice.

Miscatovici a publicat în numărulu de Vineri alu țiarului „Narodne Rovine” din Agram o întemparare la atacurile fôiei „Sloboda” și „Pozor”, în care vorbesce cu multă înverșunare împotriva studenților și-a povățuitorilor lor. Elu vrea să arăte, că politica celor doué țiare opoșiionale duce Croația spre perire. Articulu a produsu mare senzațiune.

M. S. Regele va merge, — spune „Részboiulu” — peste vr'o doué săptămâni la Sibiu, ca să asiste la serbările naționale ale Sașilor, cari celebréză a 800-a ani-

versare a venirii lor în Transilvania. La aceste serbări se dăce, că va asista și împăratul Austro-Ungariei împreună cu arhiducii Rudolf și Wilhelm.

Nu putem crede acesta, deoarece scim, că cam în acel timp regele Carol va visita Belgradul.

*

„Posta“ din Galați spune, că a sosit la Oancea un transport de 1000 de cai cumpărați din Rusia pentru armata română. În curând vor sosi alți 700 de cai.

*

Din Belgrad se scrie, că visita M. S. Regelui Carol se așteaptă pe ziua de 28 August st. n. Regescul őspe va sta acolo două sau trei zile. Regele Milan va pleca spre Viena în 6 Septembrie st. n. și va sosi acolo în 7 Sept. cu o suită mai mare; va fi de față la manevrele din câmpul Marchei.

*

Marele vizir al Porții otomane Said pașa, a trimis autorităților din Constantinopol și din orașele mai mari ale imperiului o notă, prin care ordonă să se aresteze toți criminalii de ori ce număr ar fi. Această măsură a luat-o vizirul, din pricina deselor atentate, ce s'au întâmplat în capitala imperiului și în alte orașe.

*

Pe sfârșitul lui Iulie avea să se țină în Copenhaga o conferință nihilistă-anarhistică, care avea să se ocupe între altele și de un atentat împotriva țarului. Conferința nu a fost cu puțință să se țină, căci planurile ei s'au zădărnicit de poliția din Petersburg.

*

Vineri în săptămâna trecută desu de dimineață a arestat poliția din Paris pe o văduvă cu numele Rozieres și pe trei fii ai săi. Investigațiunea făcută la timp descoperi în casa ei bombe explozibile. Fii văduvei Rozieres, de profesie mecanici, erau cunoscuți poliției ca aderenți ai anarhiștilor. Într-un câtu materialul explozibil aflat în sta în legătură cu planuri de atentate, va dovedi cercetarea începută.

*

Mare senzațiune făcu în Geneva în anul trecut cestiunea lui Paul de Arjason. Dat fiind peste granița franceză, el fu băgat de rudele sale într-un institut de nebuni. Cu ajutorul unor omeni din Geneva reuși să fugă. El spuse în Geneva, că se trage dintr-o familie foarte avută, cu care el nu consimte nici în păreri și credințele sale religioase, nici în cele politice; de aceea a fost declarat de rudele sale de nebun și a fost închis în institut. Din Geneva ceru bietul om sprijinul autorităților franceze și procesul său se și judecă acum de tribunalul din Dreux din departamentul Eure-et-Loire, resolvându-se în favorul lui. Două zile înainte de această rezolvire însă el — muri.

*

Alungarea Rușilor din Berlin se continuă mereu. „Gazeta națională“ crede, că această întâmplare stă în legătură cu întâmplările din Varșovia. Părerea aceasta nu poate fi nici măcar verosimilă. Măsurile nu ar turbura atunci și pe cei ce au familii și stau de decenii în Berlin și apoi nici gândurile nihilistilor din Varșovia încă nu se cunosc bine. Așa dară încă tot misteru.

*

Degaieff, omoritorul șefului poliției rusești Sudeikin, conform raportului presiului poliției din Breslau, după ce a petrecut câtuva timp în Posen, a apucat spre Vartenbergul polon. Totodată e cunoscut, că guvernul rusec a pus un premiu de 5000 ruble pentru cine-l va arăta unde se află, și 10,000 de ruble pentru cine-l va pute prinde. Se dăce, că Degaieff s'a arătat de mai multe ori pe ici și pe colea travestit.

*

Cea mai mare fabrică de țigări din lume se află în La Honradery din Cuba. Ea produce pe zi două milioane și jumătate de țigări.

FIASCUL CONFERINTEI DELA LONDRA.

În ședința dela 2 August a camerei comunelor Mr. Gladstone a declarat, că conferința egiptenă n'a ajuns la nici un rezultat și că și-a greșit scopul, ce l'a avut de-a regula finanțele egiptului. Scopul Angliei a fost, de a câștiga mijloace de ajuns pentru cheltuielile administrației egiptene; ea nu poate însă se primescă un plan, care nu se poate uni cu buna administrația a Egiptului. Franța nu a acceptat propunerile Angliei și a propus un alt plan, care ar fi produs o confuziune financiară și ar fi dat comisiunii pentru datorii plenipotențe pre mari. Conferința a făcut fiasco și numai în privința aceea am dobândit oarecare rezultate, că acum puterile sunt înțelese asupra sarcinilor, ce trebuie să se impue Egiptului.

Italia și Turcia au sprijinit păreri Angliei; Rusia, Germania și Austro-Ungaria însă n'au voit să se mai de părerea în fața divergenței de opinii între Franța și Anglia. Fiascul conferinței ne impune de a chibzui ce pozițiune să ia guvernul în cestiunea egiptenă. Convențiunea anglo-francesă nu mai are acum putere obligatorie nici pentru Anglia nici pentru Franța; dar cu toate diferențele esecate, guvernul engles scie preț spiritul conciliant, ce l'a arătat guvernul frances față de convențiune.

ALIANȚA FRANCO-GERMANĂ.

Răspunzându la senzaționalul articol al lui „Figaro“, foia germană „National-Zeitung“ dăce:

„Printre toate puterile cele mari, nici una nu se mai ține acum departe de pacinica alianță a Europei mijlocii, afară de Franța și Anglia: aceasta, fiind-că s'a retras mai mult sau mai puțin de la afacerile continentului, aceea fiind-că se gândesc încă mereu la răsunare. Dar pentru aceea aceste două puteri nu sunt nici decum prietene bune una cu alta; ba din potrivă, după ce cu mărtea lui Gambetta se perdură și gândurile de cea răsunare și după ce încep pentru Franța perioduluceririlor sale în afară din Europa, vrăjmășia veche istorică dintre Anglia și Franța reinviă. Er' decă s'a găsit un om să scrie un articol în Londra și prin el să indemne pe Englesi să se facă din dușmanii Francesi nisce tovarăși la cucerirea țărilor neocupate de nimeni din afară de Europa această idee trebuie socotită numai de o idee episodică. Presa conservatoare englesă se opuse acestei păreri vorbind pentru o apropiere de Germania, vatra păcii europene; mai de curând se uni cu acest gând și presa liberă a Angliei. Dar chiar și în Franța această idee a găsit atâția aderenți, după cum dovedesc articolele lui „Figaro“, încât o foie lătită îndrăzni să vorbească la tota lumea pentru ea. Ce-i drept, un articol al lui „Figaro“, nu se poate socoti de indegitor al unei schimbări în direcțiunea politice franceze, totuși putem să admitem, că țiarul acesta are încrederea, că vorbește în numele unui mare număr de Francesi iubitori de pace — și de aceștia sunt de bună seamă milioane — și pentru aceea articolul nu poate fi chiar nebagat în seamă, chiar decă vorbește de niște vremuri, cari — în cel mai bun caz — le va aduce numai viitorul; în ziua de azi domnesce încă, ce-i drept, dorul de răsunare și chiar și guvernul lui Ferry nu e destul de narnic, să-l țină în frâu. Lucrul de căpetenie rămâne: Germania e în stare, să potă aștepta. Susținerea pazei generale pe baza pozițiunii, ce și-a câștigat în Europa precum și cheșia liberei împărțiri a Germanilor la civilizarea țărilor păraginite încă — ce se află afară din Europa — sunt gândurile povătuitoare ale politice sale esterne și prin acesta se ține ore cum o cumpenă alianței anglo-francese. Anglia nu are de bună seamă a dăce nimic despre pozițiunea Germaniei între puterile de pe continent; dar înafară de Europa o va întâmpina punându-i mai curând piedice, decăt ajutându-o. Franța de altă parte va rămâne o vreme măchită pentru pierderea hegemoniei sale europene... A gândi cum și când să voră pută uni aceste puncte de vedere cu politica de pace germană, a cărei acceptare fără rezervă, este o necondiționată apropiere de Germania, trebuie lăsat cu totă liniștea în sarcina acelor două puteri.

De altfel e ușor a presupune, că ivirea acestei idei de apropiere acolo ca și aici este numai expresiunea sentimentului de exclusivism, așa cum l'a dovedit Anglia în conferință și cum a provocat în Franța dorința de-ală răsună. Poate sperința făcută va căce nisce fructe bune, procesul acestei căceri însă nu poate fi turburat și Germania de astăzi nu are nici un temei, să fie nerăbdătoare; »subsidiile« ei sunt propria ei țării și putere, precum și încrederea Europei iubitoare de pace.»

„NEMZET“ DESPRE ROMÂNII.

Organul d-lui Tisza, „Nemzet“ din Peșta, arată în unul din numerii săi mai noi, că după datele statistice, câștigate cu ocaziunea recensământului dela 1880 se constată, că 92.17% dintre Români — vorbesc numai limba română. Comparându acest rezultat cu cel ce îl vedem la alte naționalități din țără găsim, că între cei ce și vorbesc numai limba maternă Români dau contiugentul cel mai mare. Totu asemenea între Români sunt cei mai puțin, cari vorbesc limba statului, de orece dintre toți Români numai 5.90% vorbesc unguresc. Între Germani 20.02% vorbesc această limbă afară de cea maternă, între Slovaci 9.82%, între Croato-Serbi

10.83%. Chiar și între Rutenii, cari sunt foarte puțin la număr numai 89.51% nu vorbesc de cătu limba lor maternă și așa Români sunt naționalitatea cea mai necultă (?) și în privința limbii cea mai conservativă din tot imperiul S-lui Stefan. Vom reveni.

DIARELE DIN CLUȘIU ȘI MAGHIARISAREA.

„Ellenzék“ propusese, precum scim, să se întemeieze o reuniune de maghiarisare în părțile ardelen. (!) În contra acestei propuneri să ridică acum „Kolozsvári Közlöny“ declarându acesta de o nascere murtă, sub motiv că inițiativa s'a luat dintr-o parte, care a făcut fiasco, deoarece propunătorul n'avea vaza cerută și pe lângă acesta forma ce a ales-o spre acest scop a fost greșită. Realizarea acestui plan neamăsuratului timpului ar fi provocat o reacțiune. Scriitorul articolului de fond din „Kolozsvári Közlöny“, — care admite, că noul primar din Clușiu n'a reflectat la rolul de conducător ce i s'a oferit de Bartha Miclos în această afacere fiind-că șeful municipal orașenesc este chemat a-și consacra timpul și puterea sa afacerilor orașului Clușiu, — uită dăce „Herman-Ztg.“ că învețaii dela „Ellenzék“ au obiceiul d'a eși în lume, înainte de expirarea duratei mandatului de deputat, cu astfel de deputat, cu astfel de proiecte și cu duele nepericuloase, pentru ca să se dea importanță, să se reînprospeze în memoria alegătorilor și apoi proiectul trimbat cu atâta furor să cadă în baltă. Puțin sau multă reclamă totu trebuie făcută. Reclama e totu atâtu de necesară comedianților politici, ca și actorilor renumiți. „Ideea de a se întemeia o reuniune maghiară în părțile ardelen am ținut-o și o ținem de o întreprindere pre grabită și neprecugetată“, dăce „Kolozs Köz.“ Numai atunci ar avea un sens, decă între Români și Sași s'ar formă reuniuni pentru lățirea și întărirea ideii de stat maghiar, care se consideră ca o problemă a lor de a îndemna la iubire și înclinare cătră patriă.

Cu ce nimicuri își perdu redactorii diarelor unguresc din Clușiu timpul și cu ce nimicuri își umple foile lor!

ISGONIREA RUȘILOR DIN BERLIN.

O telegramă din Berlin scrie în această privință următoarele:

Imprejurarea, că isgonirea Rușilor din Berlin se esplică și se scusă în continuu prin aceea, că cabinetul din Petersburg a pretins în totă forma aplicarea unor astfel de măsuri, te transpune aproape în acel timp, în care Prusia din cauza slăbiciunii guvernului său reacționar era ca un stat vasal al țarului Nicolae și ambasadorul rusec din Berlin era mai puternic, ca însuși ministrul nostru președinte. Noi nu credem, că guvernul nostru actual va fi aplecat, să aprobeze procedura presiului poliției berlinese, care susține, că noi am făcut numai plăcerea cabinetului rusec. Ce se întâmplă acum cu supușii ruseci, pentru această responsabilitate cade numai asupra organelor noastre, și nu i-se face guvernului nici un serviciu, decă responsabilitatea se atribue unei puteri străine. O înțelegere cu guvernul rusec în privința punctelor generale poate să a făcut, dar nu se poate pricepe, că cabinetul rusec poate avă interes, ca să se vedă pe toți naționali săi, în mare parte omeni de pace și liniștiți, să alungă peste granițe sau scoși din Europa afară. Impresiunea, ce au făcut măsurile de aici asupra presei ruseci, precum și asupra guvernamentalilor de acolo, dovedesc, că în Petersburg nu s'a gândit nimenea la aceea, ca să privească în alungarea Rușilor un act de amicitie pentru țară. Acolo e lumea îngrozită ca și pe aici. Nu se poate dori din destul, ca organele polițienesci altădată să liniștescă spiritele din afară dându informațiuni autentice despre sfera și motivele măsurilor lor. Căci isgonirile au fost cauza, că mulți din străini nu mai frecventăză Berlinul, o împrejurare, care nu poate fi indiferentă pentru noi.

CORESPONDINȚA NOSTRĂ DIN COMITATE.

Bucium, 2 Aug. 1884.

La articolul »Buciumanului« apărut în Nr. 107 al „Gaz. Trans.“ imi permit să reflectă următoarele:

„Valea albă“ este o filia a parohiei gr. or. Bucium-Poeni. Vasile Corpade nu face pe luminătorul, ci numai pe un dascăl după sistemul vechi, care de altcum devenind acum neputincios, s'a cerut la pensiu.

Cei 15 alegători români ai armenei maghiarisate Lukacs Laszlo, dintre cari doi au fost duși la Ighiu țară a avă drept de alegere, nu sunt băiași lucrători, ci arti-

dătorii, în »baia domnescă« din Vulcoiu, cari, împreună cu alți mai mulți arăndători ai lui Lukács László, directorii și proprietarii alți mai multor părți în aceeași baie au solvit cu arănda până acuma fie-care câte 100 până la 200 v. a. și câte jumătate din aurul liber și din pétra aurósă scósă de dēnsii cu mari spese.

Acum însă Lukács László, pe care lingăii îl intitulă cu »Măria ta,« vędându-se alesu deputat dietalu, și ástú modú ne mai avëndú lipsă și trebuință de voturile acelor arăndători, amintita baie a esarendat'o la nisce Francesi, cari cu 1 Septembrie a. c. vorú și intrá în folosința acelei băi, ér amintiții arăndători — alegători, tocmai cândú le-arú fi de ceva cástigú baia, vorú fi frumușeli eschiși din tótá baia în semn de recunoscință, pentru cá dēnsii trápádarú deunăși pe la Ighiu, ca să alegá pe »Măria sa« deputat dietalu, care acuma le întórce dosulú și-i lasá în baltá. Prin urmare Lukács László rămáne alesu deputat dietalu, ér alegătorii lui pácăliși și dáunați amarú. Așa trebuie Românilorú rē-tăciți și rupți de corpulú națiunei lorú pentru o speranță în vëndú!

Fiind-cá amintimú Vulcoiulú, mé simtú îndemnatú a face cunoscutú On. publicú, cum cá la póele acestui munte bogatú de aurú de cátrá méđa-đi, cum duce calea cátrá Zlatna, de-a stānga se vędú ruinele de locuințe ale unei coline de Daco-romani, cari au cultivatú odiniorá minele acestui munte, ér de-a drépta unú cimiterú de multime de gropițe rotunde conținēdu-se în sine vase de lutú cu carbuni și cenușá produsá din cadavrele arse ale acelei colonie, și urmele unui templu în mijloculú acelu cimitirú, apoi dela Vulcoiu spre rēsáritú se întinde muntele »Negrileasa,« în care se aflá câteva piúe scobite în stānca de peatrá tare unde amintiții coloniști sdrobéu piétra aurósă cáci pe acelu timpú nu erau inventate steampurile (morile de măcinatú pietrei).

În fine se anunță durerósa scire cá multele ploii în Abrudú, și din prejurulú acestuia au causatú esundațiunii dureróse în fēnațe etc. și urcarea prețului cerealelorú, și ni-e témá de unú viitorú și mai réu, decá cum-va timpulú nu se va schimbá spre bine.

Unú bacinmanú bátrēnú.

Selagiu, 26 Iuliu 1884.

Nu-i mai necájitá carierá, ca cariera invēțătorésca. Necasurile, cu cari are să se lupte unú sērmanú invēțătorú românú, le scie orí și cine, cáci suntu nenumerate; datorința însă ne este, ca să ne totú luptámú, în contra tuturorú calamitáțilorú, până ce ne va suná ora cea mai de pe urmă, cáci și așa invēțătorulú românú scie să rabde multú, — mai multú ca orí și cine altulú.

Una însă ne dóre pe noi invēțătorii Selagianí, — ne dóre să ne vedemú a fi și persecutați, și încă din partea unorú preoți de ai noștri romani.

La noi în Selagiu, abia va merge omulú în trei comune apropiate de olaltá, unde se afle cá preotulú o duce bine cu invēțătorulú sēu. La noi invēțătorulú e consideratú de unii preoți ca și unú servitorú. Unii ca aceștia apoi, îndată ce nu le vine bine la socotélá, trámitú numai unú biletú la invēțătorú, în care scrie simplamente, cá nu mai vré sē-lú vėdá în bisericá cantorú și în școlá ca invēțătorú. Apoi asemeni nenorociți mai suntu încă apostrofați cu cuvintele de »ticălosú,« »mișelú,« »omú de nimica« etc., expresiuni de tóte đilele. Ba, sciu casurú, unde preotulú a luatú báta și a voitú să scarmene bine pe sērmanulú invēțătorii.

Cugetá dórá unii preoți din Sēlagiu, cá și acuma au de lucru totú cu dascálii și cantorii cei dela Strimba? Cugetá dórá, cá invēțătorii suntu toți servii lorú și potú să facá cu ei totú ce le place? Sēu, dóru cugetá cá noi vomú totú rábda ca și nisce heloți, ca ei să ne facá de risú inaintea poporului?

Se înșelá cei ce credú astfel! Invēțătorulú sēlagianú e consciu de elú; invēțătorulú sēlagianú își scie trámpini oficialú sēu cu acuratețá. Invēțătorii sēlagieni nu suntu cantorii cei dela Strimba, ca să fie purtați de cápēstru. Ei nu vorú mai suferi asemenea tincture degradátore. În cele ce preoții li suntu superiori ii vorú recunósce de superiori și decá le vorú dá onórea recerutá unui invēțătorú, atunci și ei vė vorú dá preoților onórea recerutá unui preotú; cáci după cum đice Seneca: »Celú ce scie respectá, nu peste multú, încă va fi respectatú.«

Unú invēțătorú.

PROGRAMA.

Adunării generale a despărțēmētului XII. alú »Asociațiunei Transilvane« ce se va ținé la 10 Augustú a. c. în Lápușulú ungurescú.

I. La 3 óre înainte de amėđi se va deschide adunarea despărțēmētului în sala școlii románe gr. cat. prin membrulú fundatorú alú asociațiunei și directorulú despărțēmētului Augustinú Muntēnú.

II. Va ținé cuvēntarea de salutare a adunării generale a desp. în numele Lápușenilorú.

III. Se alege comisiunea de 3 membrii pentru înscrisarea tacselorú de la membrii ordinarí vechi și noi, orí ajutătorí,

IV. Secretariulú despărțēmētului Petru Mureșianú Șireganulú citește raportulú subcomitetului despre activitatea aceluia din anulú trecutú.

V. Se alege comisiunea de 3 membrii pentru programú despre înaintarea scopurilorú mărețe ale asociațiunei: literatura și cultura poporului românú.

VI. Se vorú ceti disertațiunii de interesú culturalú

orí socialú, cari vorú fi insinuate mai nainte și admise de subcomitetulú despărțēmētului.

VII. Comisiunea din punctulú III. va raporta despre rezultatulú înscrierilorú de membrii, și suma încasatá în favórea asociațiunei se va preda casarului Alexe Bogdanú.

VIII. Asemenea va raporta comisiunea din punctulú V. despre propunerile eventuale, cari se vorú și pertractá. IX. Se va decide loculú și timpulú adunării generale a despărțēmētului pre anulú viitorú.

X. Încheierea adunării gen. a desp.

Din ședința sub com. desp. XII alú Asociațiunei Transilvane ținutá în Deesjú la 27 Iulie st. n. 1884.

Augustinú Muntēnú, Petru Mureșianú, Șireganulú directorú. secretariú.

DIVERSE.

Plătesce Némțule. — În Solnocú óspeții cafenelei »Lloyd« au formatú o societate cu firma »Fizess német« (»Plătesce Némțule!«) a cărei membrii pentru fie-care cuvēntú pronunțatú în limba germaná s'au obligatú a plăti câte unú cruceria. Crucerii adunați se vorú dáru Societáții pentru ajutorarea studențilorú lipsiți de mijloce.

Exposițiunea femeilorú sērbe. — În Neoplanta s'a deschisú alaltaerí în edificulú școlii populare sērbesci exposițiunea de obiecte din industria de casá a femeilorú sērbe, care a fostú aranțatá de cátrá tóte Reuniunile femeilorú sērbesci. Deschiderea s'a făcutú de cátrá șoția primarului d-na Rudovanovicí în prezența episcopului Petrovicí și a altorú somitáři ale orașului în fața unui publicú numerosú indigenú și străinú. Într'unú discursú frumosú a descrisú Varagjanin, secretarulú reuniunei, modulú, cum s'a făcutú exposițiunea, multámi inspectorului Folyovicí pentru sprijinú, femeilorú sērbe pentru diligența și zelulú lorú și ministrului de comerț pentru concesione. Oratorulú încheiá c'unú »sē tráiască regele, regina și pērechia princiará« care fú însoțitá de strigáte nenumerate de »zivio.« Șése sale mari, în cari se allau mai multú de 4000 de obiecte, și cari erau fórté frumosú decorate cu covóre sērbesci, oferú unú aspectú grandiosú. O mare parte din obiectele espuse suntu din industria populará. Ministrulú de culte Trefort a însărcinatú pe comisarulú Péterffy-Jágoecy să studieze exposițiunea, care va durá două sēptēmáni.

O exposițiune de copii se va întocmi peste cât-va timpú în Parisú în pavilionulú orașului din Champs-Élysées. Se vorú espune copii de unu până la trei ani; se vorú distribui premii anume: pentru celú mai frumosú și mai sánătosú copilú 1000 fr., 500 fr. se vorú dá celui mai tare dintre cei de o vėrstá; 5 premii de câte 100 fr. vorú primi 5 copii, cari au fostú recomandați pentru premiulú întâiu, fără să obținá majoritate de voturi. Comisiunea pentru judecarea premiilor se va compune din medici și artiști. Se vorú distribui medalii de aurú și de argintú, acelorú părinți și doice, cari au escelatú prin crescerea istetá și bună a copiilorú sēu cari vorú arátá succese nóue pe terenulú creșterii copiilorú. Toți copiii, ce vorú luá parte la esposiția vorú primi o medalia de aducere aminte.

Studenții universitáții din Pesta. — În semestrulú alú doilea alú anului 1883/4 numărulú studențilorú ovrei au datú 35.54 procente din toți ascultătorii dela universitatea din Pesta, romano-catolicii 35.93 procente. Intre juriști au fostú rom.-cat. 42.93 procente; Ovrei 53.49 pro. protestanții, romano-catolicii și greco-orientalii au datú unú fórté neînsemnatú contingentú. Universitatea a avutú în anulú trecutú 1053 de ascultători jidani. Tisza, care după cum se scie, e membru onorificú alú unei societáți ovreesce și Trefort, ministrulú instrucțiunei și alú cultelorú, care în cuvēntarea rostítá inaintea alegătorilorú sēi dela Pojonú și-a exprimatú dorința, a vedé pe Jidani și în armatá representați în mai mare măsurá, să potú bucurá. Universitatea țerii stá póte în frunte cu numărulú Ahasverilorú, cei adăpostesce acum.

D'ale ciangállorú. — În 6 l. c. se vorú începe a să împărți lemne de ziditú între familiile Ciangállorú din Gyrok (comit. Aradului) cari au rămású încă în Ungaria. Lemnele suntu destinate pentru 126 de case. Sē vorú provocá Ciangáii să începá cu zidirea caselorú, cáci celú ce nu va zidi casá, se va considera de Ciangáú vagabundú. Dar ca să nu suferé lipsá pe vremea câtú se vorú ocupa cu zidirile, Ciangáii vorú primi dimpreună cu familiile lorú diurne dela erariu. Erariulú, scrie unú điarú guvernamentalú din Aradú, în totú chipulú se îngrijesce de Ciangái. Ei au fostú provėduți din partea erariului cu de ale mănecării, și pentru acoperirea altorú spese încă li s'a datú câte 10 fl. de persóná.

Castraveți. — Castraveții se potú pástrá câteva sēptēmáni cu totulú verđi și próspeți, decá îi cufunđi în apă, cincí până la optú centimetri, cu partea, în care le e cocēnu, și-i lași se stea astfelú; apa trebuie primenitá mai desú. Unii îi mai ungú cu albușú de ou, pentru ca

sē nu sē usce. Pentru érná se punú castraveți întregi și nesdrețuiti la cójă în năsipú curatú și bine uscatú într'unú vasú bine închisú. Vasulú se îngropá apoi în pământú, la o adâncime cam de unú metru — pământulú să fie însă svēntatú.

Porcú turbatú. — În Pocrupsco — se scrie din Agram — erá chiar tērgú și veniserá mulți ómeni la elú. Unú porcú aprinsú de furá aduse o neorēnduelá îngrozitóre între ómeni și dobitoce — ce erau mișcați și mișcate de elú. Înspáimântate animalele se rupeau de orí și unde erau legate și într'o neburá fugá alergau pe strade, în care se născú unú tumultú grozavú. Șése bărbați și o femeá au fostú omoriți în acestú tumultú, vre-o două-đeci și noué porci furá sdrobiți și sfășiați, mai mulți ómeni răniti. În sfirșitú porculú fú prinsú și datú celorú pricepători, să facá cercetări cu elú.

Țeranulú curtenitorú. — Unú țeranú bogatú din Ungaria, ne spune unú điarú ungurescú, se aședase într'unú cupeu de clasa a doua. În cupeu mai erá și o tēnérá damá. Țeranulú își umplú luléua și întrebá pe tēnérá damá: »Nu te supérá fumulú de tutunú? — »Ba da, mé inecá.« — »Ei bine, atunci dá-te josú din cupeu, pentru cá acum voiú să fumezú,« đise curtenitorulú țeranú.

Letargiá. — La 29 Iuliu sosi la Paris caporalulú Boissy, omú de 50 de ani. Cátrá órele două elú declará cá vrea să se culce. La órele 7 mama lui merse sē-lú deștepte; elú dormia. Respirațiunea îi era regulatá și fața liniștitá. I să strigá, fú mișcatú cu putere, se aruncá apă pe dēnsulú, fără a se deșteptá. Atunci fú lăsatú să dormá până a doua đí. Somnulú urmá în acelașú modú unú somnú adēncú. Sē căutá unú medicú, care după unú examenú minuțiosú declará, cá se aflá într'o letargiá cu totulú caracteristicá și ca medicamentú ordoná o dușá. Caporalulú fú băgatú în apă rece și nu páru cătuși de puținú să simtá ceva. Unú medicú militarú confirmá prescripțiunile confratelui sēu civilú. Din acestú timpú, Boissy dorme într'una, este hrănitú cu bulionú c'o sondá esofagianá. Elú a devenitú puținú cam palidú; respirațiunea i este mai slabá, dar nu pare cá suferé. Pentru întâia órá Boissy a fostú cuprinsú de acestú somnú dar părinții lui au declaratú cá era de nnú temperamentú fórté nervosú și cá din copilăria lui avusese mai multe accese de somnambulismú.

Bibliografiá.

A apărutú »Programa gimnasiului superiorú, preparandiei, normei și școlii populare de fetițe din Bláșiu pe anulú scol. 1883/4.« Cu tiparulú seminarului archidiececanú.

»Elemente de poetica románá« de Ión Lázáriciu, profesorú. Edițiunea a doua. Deva, cu tiparulú lui A. Breier.

»Intrunirea publicá din sala Orfeu dela 1 Iuliu 1884.« Discursulú d-lui N. Blaremberg. Bucuresci în tipografia lui Miulescu. Calea Victoriei Nr. 32.

A apărutú: »Filoxera« de Alesandru N. Grecianú. Craiova 1884.

»Vocea Románá« dela 15 Iulie (Craiova) are următorulú sumarú: Cátrá cetitorí, de com. de redacțiune. Memoria artificialá, de I. Niclescu. Adriana, de G. Th. Buzoianú. Popórele suntu creatórele sórtei lorú, de G. Bucurescu. Cristianismulú, de D'aconulú D. Ionescu. China și locuitorii sēi de M. V. Stēureanu. Unú cimitirú la țérá (poesiá), de G. B. Meridianulú universalú, de G. Th. Buzoianú. Căntece populare din Ardélú, de Gr. Sima a lui Ionú. Cestiunea Sudanului egiptēnú, de G. Th. Buzoianú. Discursulú d-lui I. Bombá cilá, pronunțatú la distribuirea premiilor la școlá normalá din Craiova.

Invitare de prenumerațiune. Subscrisulú imi iau libertatea, a aduce la cunoscința on. publicú românú, cá am pusú sub tiparú unú volumú intitulatú: »Óre de petrecere« care va cuprinde romanuri în miniaturá, novele, povești, copii de pe naturá, amintiri din copilăria și diverse — scrise în limbá ușorá populará. Volumulú va apăré pe la primele lui Octombrie n. a. c. și se va cuprinde în 10—12 cóle tipárite frumosú în 8°.

Prețulú abonamentului: pentru Austro-Ungaria 1 fl. 20 cr. v. a. România 3 lei noi, se va trimite înainte, însoțitú de lista de abonamentú, celú multú până la 1 Septembrie nou a. c. ca să mé potú orientá cu numărulú esemplarelorú, ce se vorú tipári. Cloectanții la 10 exemplare vorú primi unulú gratis.

Cáldura și sprijinulú On. publicú cetitorú, precum și bunávoința d-lorú colectanți imi vorú servi de încurájare pentru viitorú.

Viena, Iulie 1884.

Alexandru Tuduescu.

Adresa autorului: Viena, Hernals, Ottakringer Hauptstrasse 27.

Editorú: Iacobú Mureșianú.
Redactorú responsabilú: Dr. Aurel Mureșianú.

Cursul la bursa de Viena

din 4 Augustu st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	122.10	Bonuri croato-slavone	100.—
Rentă de aur 4%	92.15	Despăgubire p. dijma de vinu ung.	99.75
Rentă de hârtie 5%	89.15	Imprumutul cu premiu ung.	115.75
Imprumutul căilor ferate ungare	142.40	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	115.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (1-ma emisiune)	96.30	Renta de hârtie austriacă	81.05
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (2-a emisiune)	118.50	Renta de arg. austr.	81.85
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (3-a emisiune)	101.90	Renta de aur austr.	103.25
Bonuri rurale ungare	101.25	Losurile din 1860	134.20
Bonuri cu cl. de sortare	101.—	Acțiunile băncei austro-ungare	863.—
Bonuri rurale Banat-Timiș	101.—	Act. băncei de credit ung.	312.50
Bonuri cu cl. de sortare	101.—	Act. băncei de credit austr.	311.25
Bonuri rurale transilvane	101.50	Argintul — Galbin	—
		impărătesc	5.74
		Napoleon-d'or	9.65 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	59.45
		Londra 10 Livres sterlinge	121.50

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 20 Iulie st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump.	93 1/2	vënd.	94
Renta rom. amort. (5%)		95 1/2		—
convert. (6%)		97 1/4		98
Impr. oraș. Buc. (20 l.)		34 1/4		—
Credit fonc. rural (7%)		102 1/4		102 3/4
" " " (5%)		90 1/2		91
" " urban (7%)		101 3/4		102
" " " (6%)		97 1/2		98
" " " (5%)		87 1/2		88
Banca națională a României		1325		1405
Ac. de asig. Dacia-Rom.		346.		347
" " Națională		240		—
Aur		530.0%		—
Bancnote austriace contra aur		2.07.		2.09

Cursul pieței Brașov

din 5 Augustu st. n. 1884.

Bancnote românesce	Cump.	9.12	Vënd.	9.12
Argint românesc		9.10		9.12
Napoleon-d'ori		9.62		9.62
Lire turcesce		10.90		10.90
Imperiali		9.84		9.84
Galbeni		5.62		5.62
Scrisurile fonc. »Albina«		100.50		101.50
Discontul		7—10 %		pe an.

Numere complete din „Gazeta” dela 1 Ianuarie a. c. se mai află.

4 fl. 93 cr. costă următoarele obiecte de valoare, care, precum se poate dovedi, au costat în trecut.

Aceste obiecte vor face senzațiune. **1 cesu deșteptător**, de bronz; **1 ochian optic**: care vede în depărtare de 3 miluri; **1 cesu de sore**, ce se poate întrebuința la ori-ce casă; **3 farfurii de cristal pentru compot**; 3 tave de metal alb pentru apă; **1 instrument care atrage vântul**; **1 album de piele foarte elegant** pentru 40 de fotografii, 1 ornament; **12 săpunuri** de diferite soiuri, precum de plante, viorele, rose etc., costând bucata 20 cr.; **un ornament pentru domne și domni** din aur dublu, bun, precum broșe, cercei, nasturi de benți, 3 nasturi de cămași; **1 pereche de pantofi rococo**

pentru casă, eleganți pentru domne și domni; **1 pânzătură de masă** în stil rococo, brodată cu aur, **12 linguri** de metal patentat, care rămân totdeauna albe; **1 necesar** pentru ornamente și cusut, cu degetar, ace, etc.; **1 zaharniță** foarte fină, ce se închide; **1 instrument de făcută focu la vânătoare** cu cap de vulpe, o frumoasă podobă în cameră; **1 pereche de paragloduri** patentate, de cele mai noue, cu mașină; **1 bricgă necesară** cu scobitoare de dinți, în ureche, sub unghii; **1 pereche de șfesnice** elegante. **Tote aceste obiecte se capeta numai pentru 4 fl. 93 cr.**

La trimitere se mai plătesc 46 cr. pentru ladă.

FABRICA: VIENA, II, PRATERSTRASSE 16.

In marele depositu Riz.

ABONAMENTE LA „GAZETA TRANSILVANIEI.”

se pot face la **1 și 15** a fie-cărei luni.

Pentru Austro-Ungaria pe an		12 fl. v. a.
" " " 1/2 "		6 " "
" " " 1/4 "		3 " "
Se acordă abonamente și lunare cu		1 " "
Pentru România și străinătate pe an		36 franci
" " " 1/2 "		18 " "
" " " 1/4 "		9 " "

Cel mai ușor mijloc de abonare este prin mandat postal. Abonamentele se plătesc înainte.

Rugăm pe domni abonați să binevoiescă a ne da lămurit adresa, ca trimiterea diarului să nu sufere nici cea mai mică întârziere.

Administrațiunea.

Invitare de abonament la cele mai eftine diare române.

„**Amicul Familiei**” diar beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrații. Apare regulat în 1/13-a și 15/27-a și a fie-cărei lune în număr câte 2—3 côle; — și publică: novele, poezii, romanuri, aventuri picante, impresii de călătorie, studii sociale; — articlii scientifici mai ales din sferă economiei și a higienei de casă. — »Sciri din lumea mare« cu preferință acelea, cari interesază mai de aproape societatea românească, — »principii din viață și notițe de petrecere. Fie-care număr este bogat și frumos ilustrat. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întreg e numai **4 fl.** pre 1/2 an **2 fl.**, pre 1/4 de an **1 fl.** v. a. — Pentru România pre anul întreg **10 franci** — lei plătibili în bilete de bancă ori în timbre postale.

„**Preotul romanu.**” Diar bisericesc, scolastic și literar. Apare regulat în 1-a și 16-a și (c. n.) a fie-cărei lune, în număr câte de 1 1/4—2 1/2 côle și publică: »articlii din sfera tuturor științelor teologice« — tractate dogmatice, istorice, juridice, morale, pastorale, dar mai ales rituali, — predice pre domineci, serbători și diferite ocațiuni, mai ales pentru ocaziuni funebrale, precum și »schite de predică,« și ori-ce amenunte aplicabili în predică, »catechese« și alte »invătăturî pentru popor,« tractate pedagogice, didactice, studii și recensii literare, sciri — din sfera bisericescă, scolastică și literară. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întreg e **4 fl.**, pre 1/2 **2 fl.**, pre 1/4 **1 fl.** — Pentru România pre anul întreg **10 franci** — lei, — plătibili în bilete de bancă ori în timbre postale.

„**Cărțile Săteanului Român.**” Pentru tote trebuințele poporului român. Apare în fie-care lună câte una carte de 1—1 1/2 côle — și publică: »novele populare, istorice, fabule, poezii, anecdote, proverbi« și alte »amenunte de invătătură și petrecere, cunoscințe de economie, industrie, igienă ș. a., — »sciri din lumea mare« mai ales acelea cari mai de aproape ating pe poporul nostru. — Prețulu de prenumerațiune pre un an întreg e numai **1 fl.** v. a., pentru România **2 franci 50 bani** — plătibili în timbre postale.

Tote aceste trei diare deodată abonate costau pre anul întreg **8 fl. v. a.**, pentru România **20 franci** — lei.

==== Esemplare complete dela începutul anului mai sunt câteva. ====

Aceia, cari vor abona tote trei diarele nostre, ori barem două din ele, vor primi îndată gratis patru portrete foarte frumoșe.

Numeri de probă se trimitu gratis ori cui.

A se adresă la: **Cancelaria „NEGRUȚIU”** în Gherla (Szamosujvár) unde se mai află încă de vândare următoarele **opuri de minune eftine:**

Amor și dincolo de mormentu. Novelă de Ponson du Terail, trad. de N. F. Negruțiu. Prețulu 30 cr. — **Biblioteca Săteanului Român.** Cartea I., II., III., IV., cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețulu la tote patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr. — **Biblioteca Familiei.** Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr. — **Colecță de Recepte** din economie, industrie, comerț și chemie pentru economi, industriași și comercianți. Prețulu 50 cr. — **Apologiă.** Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. — Partea I. Paulu Hunfalvy despre Cronica lui Georg Gabr. Șincai. Prețulu 30 cr. — **Renascerea limbii românești** în vorbire și scriere invederită și apreațiată de Dr. Gregoriu Silasi. Broșura I. și II. Prețulu fie-căreia e 40 cr. — **Ambele împreună 70 cr.** — **Poezii** de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volumu de 192 pagini cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețulu redusu (dela

1 fl. 20 cr. la) 60 cr. — **Ifigenia în Aulida.** Tragediă în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr. — **Ifigenia în Tauris.** Tragediă în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr. — **Branda seu Nunta fatală.** Schiță din emigrarea lui Dragoșu. Novela istorică națională. Prețulu 20 cr. — **Elu trebue să se însore.** Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețulu 25 cr. — **Secretele alor trei nopti seu trei morți vii.** Romanu anglesu după Frankstein de Pamfilu I. Grapini. Prețulu 50 cr. — **Herman și Dorotea** după W. de Goethe traducțiune liberă de Const. Morariu. Prețulu 50 cr. — **Economie pentru școlele popor.** de T. Roșiu. Ed. II, Prețulu 30 cr. — **Petulantulu.** Comediă în 5 acte, după August Kotzebue, tradusă de Ioan St. Șiluluțu. Prețulu 50 cr. — **Nu me uita.** Colecțiune; de versuri funebrale urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. Prețulu 50 cr.

==== Tote acestea 20 opuri deodată procurate se dau cu prețulu bagatelu de **3 fl. 60 cr.** ====

Magazinul de încălțăminte

„**CISMA ROȘIE**” Strada Căldărarilor 540.

Comande după măsură se vor efectua din materialu solidu, și cu prețuri moderate.

Subscrisulu am onore a recomanda onoratulu publicu, Magazinulu meu de încălțăminte pentru bărbați, dame și copii, cu prețurile cele mai moderate.

Comande pentru străinătate se primesc și se efectuează promptu și cu prețuri moderate.

Asemenea recomandă onoratulu publicu depositulu de palerii pentru bărbați și copii cu prețuri reduse.

G. Orghidanu.